

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3087/2017
30.05.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Зоране Делибашић, Бранислава Босилковића, Божицара Вујичића и Весне Поповић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., коју заступа Биљана Р. Зарић, адвокат из ..., против туженог Града Београда, кога заступа Градски јавни правобранилац, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду Гж број 9167/15 од 30.06.2017. године, у седници већа одржаној дана 30.05.2018. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду Гж број 9167/15 од 30.06.2017. године, као изузетно дозвољеној.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Вишег суда у Београду Гж број 9167/15 од 30.06.2017. године тако што се жалба туженог изјављена против пресуде Првог основног суда у Београду П. број 28074/13 од 02.06.2015. године **ОДБИЈА** као неоснована, а првостепена пресуда **ПОТВРЂУЈЕ** у првом и трећем ставу изреке.

НАЛАЖЕ СЕ туженом Граду Београду да тужиљи АА из ... накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 72.900,00 динара, у року од 15 дана од пријема преписа пресуде под претњом извршења.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П. број 28074/13 од 02.06.2015. године, првим ставом изреке усвојен је тужбени захтев и наложено је туженом да тужиљи на име накнаде нематеријалне штете исплати: за претрпљене физичке болове износ од 50.000,00 динара и претрпљени страх износ од 80.000,00 динара, укупно 130.000,00 динара, са законском затезном каматом од пресуђења до исплате. Другим ставом изреке одбијен је тужбени захтев преко досуђеног износа за претрпљене физичке болове од још 100.000,00 динара и за претрпљени страх за износ од још 20.000,00 динара, са законском затезном каматом од пресуђења до исплате. Трећим ставом изреке наложено је туженом да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 93.800,00 динара.

Пресудом Вишег суда у Београду Гж број 9167/15 од 30.06.2017. године, првим ставом изреке преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П. број 28074/13 од 02.06.2015. године у првом ставу изреке тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев којим је тужила тражила да се наложи туженом да јој на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене физичке болове исплати износ од 50.000,00 динара и претрпљени страх 80.000,00 динара, укупно 130.000,00 динара са законском затезном каматом од доношења првостепене пресуде. Другим ставом изреке преиначено је решење о трошковима парничног поступка садржано у трећем ставу изреке првостепене пресуде (у изреци грешком написано другом ставу изреке) и наложено је тужили да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 45.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену тужила је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права позивајући се на одредбу члана 404. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 55/14), истичући да је због погрешно тумачења у другостепеној пресуди одступљено од до сада усвојене јединствене судске праксе.

По оцени Врховног касационог суда, испуњени су услови за одлучивање о ревизији, као изузетно дозвољеној, у смислу одредбе члана 404. ЗПП.

Према одредби члана 404. став 1. ЗПП посебна ревизија се може изјавити због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која се не би могла побијати ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно размотрити правна питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и када је потребно ново тумачење права. Према ставу 2. истог члана, испуњеност услова за изузетну дозвољеност ревизије Врховни касациони суд цени у већу од пет судија.

Према чињеничном стању утврђеном у правноснажно окончаном поступку тужила је дана 07.04.2010. године задобила лаке телесне повреде у пределу леве надколенице настале од уједа пса, који нема власника, услед чега се обратила лекару и примила прописану терапију. Због задобијене повреде трпела је психичке и физичке болове, а интензитет и дужина трајања претрпљених физичких болова утврђени су вештачењем преко вештака медицинске струке. Даном 06.04.2013. године тужила је поднела туженом предлог за мирно решење спора сагласно члану 193. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11, 49/13-одлука УС и 74/13) који се примењивао у време подношења тужбе.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је применом члана 154. став 1. и 155. и 384. Закона о облигационим односима, члана 46. Закона о ветеринарству и члана 2., 3. и 8. Закона о комуналним делатностима у вези са Одлуком о одређивању комуналних делатности, оценивши пртходно да је приговор застарелости потраживања неоснован, јер се тужила обраћала туженом са захтевом за мирно решење спора, делимично усвојио тужбени захтев и наложио туженом да тужили накнади нематеријану штету за претрпљене физичке болове у износу од 50.000,00 динара и страх у износу од 80.000,00 динара, са законском затезном каматом од пресуђења до исплате.

По оцени Вишег суда у Београду, на потпуно и правилно утврђено чињенично стање првостепени суд је погрешно применио материјално право када је приговор застарелости потраживања оценио неоснованим. Право захтевати накнаду штете према одредбама члана 376. став 1. и 2. застарева у року од три године од дана сазнања за штету и учиниоца, а у сваком случају за пет година од када је штета настала. Одредбом члана 391. ЗОО прописано је да за прекид застаревања није довољно да поверилац позове дужника да писмено или усмено обавезу испуни.

С обзиром да је тужилца за штету сазнала 07.04.2010. године, а да је тужбу за накнаду штете поднела 05.06.2013. године по оцени другостепеног суда истекао је субјективни рок од три године од дана сазнања за штету и учиниоца, па је престало право тужилца захтевати штету у смислу члана 360. став 1. ЗОО. Околност да се тужилца дана 06.04.2013. године обратила туженом предлогом за мирно решење спора према оцени другостепеног суда није од утицаја на прекид рока застарелости.

Основани су ревизијски наводи да је другостепени суд погрешно применио материјално право и одступио од устаљене судске праксе у погледу примене члана 193. ЗПП важећег у време подношења тужбе 07.06.2013. године („Службени гласник РС“ број 72/11, 49/13-одлука УС и 74/13-УС) којим је прописано да је лице које намерава да поднесе тужбу против Републике Србије, дужно да пре подношења тужбе Републичком јавном правобранилаштву достави предлог за мирно решавање спора, осим ако је посебним прописом предвиђен рок за подношење тужбе. Предлог за мирно решење спора мора да садржи све податке из члана 192. овог закона.

Подношењем предлога из става 1. овог члана настаје застој рока застарелости у трајању од 60 дана. Ако у року из става 2. овог члана Републички јавни правобранилац не одговори на предлог, сматра се да предлог није прихваћен и у том случају лице из става 1. овог члана може да поднесе тужбу надлежном суду. Суд ће да одбаци тужбу као недозвољену, ако није поднет предлог из става 1. овог члана, односно ако није протекао рок из става 2. овог члана. Споразум постигнут између Републичког јавног правобраниоца и лица из става 1. овог члана има снагу извршне исправе.

Одредбе става 1. до 5. овог члана сходно се примењују у случају подношења тужбе против јединице територијалне аутономије и локалне самоуправе, када се предлог за мирно решење спора подноси надлежном правобранилаштву, односно овлашћеном заступнику јединице територијалне аутономије и локалне самоуправе.

Сагласно одредбама члана 193. став 1. и 6. ЗПП, тужилца је предлог за мирно решавање спора поднела Градском јавном правобранилаштву дана 06.04.2013. године, а по протеку рока из става 2. и 3. овог члана, пошто Градски правобранилац није одговорио на предлог, тужбу за накнаду штете поднела је дана 07.06.2013. године.

Супротно закључку другостепеног суда подношењем предлога за мирно решавање спора и тужбе по протеку рока од 60 дана у којем је дошло до застоја застарелости тужила је испунила услове за дозвољеност тужбе прописане чланом 193. став 1., 2. и 4. тада важећег ЗПП.

Стога је погрешан закључак другостепеног суда да подношење захтева тужиле за мирно решење спора није од утицаја на оцену приговора застарелости потраживања у смислу члана 391. ЗОО, јер је оно довело до застоја застаревања у трајању од 60 дана од подношења предлога.

С обзиром на све до сада изложено ради правилног тумачења раније важеће одредбе члана 193. ЗПП у вези члана 391. ЗОО и уједначавања судске праксе, по оцени Врховног касационог суда ревизија је у конкретном случају у смислу члана 404. ЗПП изузетно дозвољена.

С обзиром на датум настанка штетног догађаја 07.04.2010. године, да се застарелост потраживања накнаде нематеријалне штете за претрпљене физичке болове и страх рачунају од момента престанка физичких болова и страха и датум подношења предлога за мирно решење спора надлежном правобранилаштву дана 06.04.2013. године основани су ревизијски наводи тужиле да је приговор застарелости применом члана 376. став 1. и 2. ЗОО у вези са чланом 360. истог закона погрешно оцењен као основан.

Тужила је трпела физичке болове средњег интензитета у трајању од три дана а слабијег интензитета у трајању од 10 дана. Примарни страх јаког интензитета трпела је минут до два, секундарни страх средњег интензитета трпела је две недеље, колико је трпела и страх слабог интензитета. Имајући у виду дужину трајања претрпљених физичких болова и страха, датум подношења предлога за мирно решење спора и датум подношења тужбе у овом поступку, тужба је поднета првостепеном суду по протеку рока од 60 дана у оквиру кога је дошло до застоја застарелости потраживања, а пре истека рока застарелости прописаног чланом 376. став 1. ЗОО.

На потпуно и правилно утврђено чињенично стање првостепени суд је правилно применио материјално право одредбе члана 154. став 1., 155. и 184. ЗОО, члана 46. Закона о ветеринарству и члана 2., 3. и 8. Закона о комуналним делатностима и Одлуке о одређивању комуналних делатности („Службени лист Града Београда“ број 14/98).

Одредбом члана 46. Закона о ветеринарству предвиђено је да локална самоуправа на својој територији организује ЗОО хигијенску службу која између осталог обавља и послове хватања и збрињавања напуштених животиња у прихватилишту за животиње.

Ова служба спада у службе комуналне делатности па тужени као правно лице које организује ову комуналну делатност у смислу члана 184. ЗОО одговара за штету, ако без оправданог разлога обустави или нередовно врши ове услуге.

Одлуком о одређивању комуналних делатности („Службени лист Града Београда“ број 14/98) град је делатност хватања, уклањања и уништавања паса и мачака луталица, сакупљање животињских лешева са јавних површина предвидео као комуналну делатност која је организована тако што је вршење ових послова поверено Ветеринарској станици Београд, што међутим, град не ослобађа одговорности за накнаду штете, уколико организација којој је поверено вршење ових послова ове послове нередовно обавља или их уопште не обавља.

Стога је правилан закључак првостепеног суда да је тужени Град Београд пасивно легитимисан у овој парници.

Интензитет и дужина трајања претрпљених физичких болова и страха у смислу члана 200. ЗОО оправдавају досуђивање накнаде у износима које је одмерио првостепени суд, који нису противно циљу због којих је ова накнада установљена законом. Досуђена накнада је сатисфакција која ће тужиљи омогућити да прибављањем одређених духовних или материјалних добара ублажи душевне патње које су последица штетног догађаја.

На основу изложеног, Врховни касациони суд је применом члана 404. став 1. ЗПП, донео одлуку као у првом ставу изреке пресуде, а применом члана 416. став 2. као у другом ставу изреке пресуде.

Трошкови првостепеног поступка правилно су обрачунати применом чл. 153., 154. и 163. став 2. ЗПП, применом Тарифе о наградама и накнади трошкова за рад адвокат и Таксене тарифе.

Одлука о трошковима ревизијског поступка донета је применом члана 165. став 2. у вези са чл. 153., 154. и 163. став 2. ЗПП. Висина трошкова обрачуната је применом Тарифе о наградама и накнади трошкова за рад адвоката и Таксене тарифе (тарифни број 2 тачка 11). Досуђени трошкови односе се на име састава ревизије у износу од 18.000,00 динара и такса на ревизију у износу од 54.900,00 динара.

**Председник већа – судија
Бранислава Апостоловић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић